

สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

กิจกรรมหลัก : พัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์

กิจกรรมรอง : ผลิตสัตว์พันธุ์ดี (งานผลิตกวาง)

1. หลักการและเหตุผล :

การเลี้ยงกวางเพื่อผลทางเศรษฐกิจในประเทศไทยได้เริ่มต้นในปี 2538 โดนสหกรณ์กวางแห่งประเทศไทย จำกัด นำเข้ากวางพันธุ์ซัวจากต่างประเทศเข้ามาเลี้ยง จำหน่ายพันธุ์ เขากวางอ่อน ฯลฯ ส่วนการดำเนินการและพัฒนาในด้านอื่นๆ เช่น การตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูป การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตต่างๆ ยังขาดการดูแลอย่างจริงจัง จำเป็นที่ภาครัฐจะต้องดำเนินการในด้านต่างๆ ที่จะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมกวางอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการสนับสนุนและความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

2. วัตถุประสงค์ :

2.1 เพื่อพัฒนาพันธุ์กวางที่มีการเจริญเติบโตเร็ว ให้ผลผลิตเนื้อสูงและมีคุณภาพ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ของประเทศ

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 1) ผลิตลูกกวางพันธุ์ดีจำนวน 108 ตัว จำหน่ายพันธุ์ให้แก่เกษตรกร 80 ตัว
- 2) กระจายพันธุ์กรรมกวางพันธุ์ดีให้แก่เกษตรกร 25 รายๆ ละ 1-4 ตัว

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 1) ลูกกวางมีอัตราการเจริญเติบโตมากกว่า 100 กรัมต่อวัน ขนาดรูปร่างใหญ่ขึ้นน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. ผลิตลูกกวางพันธุ์ดี จำนวน 108 ตัว

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานโดยละเอียด ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :

6.1 กอง / สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

ขั้นตอน

- 1.ผลิตลูกกวางพันธุ์ดี กระจายสู่เกษตรกร
- 2.ศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน
- 3.ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการฟาร์มและการจัดเก็บข้อมูลวงแก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่

วิธีการปฏิบัติงาน

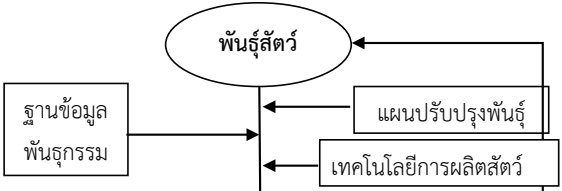

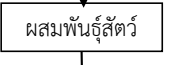
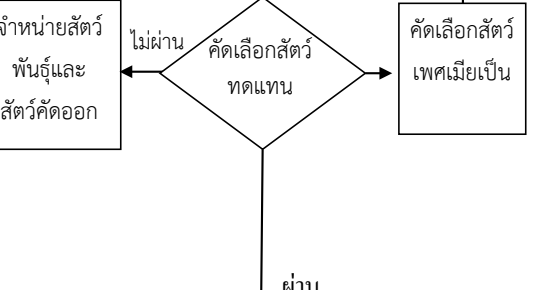
1. วางแผนปรับปรุงพันธุ์ ผลิต ทดสอบและคัดเลือกสัตว์ตามแผนที่กำหนดไว้
2. ดำเนินการจัดการฟาร์มและกำกับดูแลความแม่นยำในการปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิบัติที่ดี
3. ศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน
- 4.ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการฟาร์มและการจัดเก็บข้อมูลวงแก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่

6.2 หน่วยปฏิบัติ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด / ศูนย์ฯ / สถานีฯ / ด่าน)

1. ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์หนองขาว ที่อยู่: ตู้ปณ. 12 ต.จอมบึง อ.จอมบึง จ.ราชบุรี 70150
โทรศัพท์: 0 3222 8418 E-mail: lcr_rri@dld.go.th

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน (ใช้ไฟล์excel)

กระบวนการผลิตสัตว์พันธุ์ดี (กระบวนการหลัก)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา า	แบบฟอร์ม	เอกสารอ้างอิง
1		1.1 โคเนื้อ 1.2 โคนม 1.3 กระบือ 1.4 สุกร แพะ แกะ 1.5 สัตว์ปีก	- กลุ่มวิจัยและพัฒนา - ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์			
2		2.1 กำหนดคุณลักษณะของสัตว์พันธุ์ดีแต่ละชนิดสัตว์ 2.2 กำหนดความเข้มข้นในการคัดเลือก 2.3 ดำเนินการคัดเลือกตามแผนปรับปรุงพันธุ์ โดยใช้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันจากฐานข้อมูลพันธุ์กรรมเป็นเครื่องมือในการคัดเลือก ส่วนสัตว์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จำหน่ายเป็นสัตว์คัดออก 2.4 พัฒนาและดำเนินการผลิตสัตว์ด้วยเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ที่เหมาะสม	- กลุ่มวิจัยและพัฒนา - ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์		แบบฟอร์มการให้ คะแนนลักษณะโค รุ่น 13-16 เดือน 17-20 เดือน 21-24 เดือน และ ไม่จำกัดอายุ	- หนังสือการ ตัดสินโคนม หน้า 31-34 - ฐานข้อมูล DHI - คู่มือการเลี้ยง โคนมทดแทน
3		3.1 จัดการผสมตามแผนปรับปรุงพันธุ์สัตว์ 3.2 ติดตามผลการผสมพันธุ์สัตว์ 3.3 ปรับปรุงการคัดเลือกและผสมพันธุ์	- กลุ่มวิจัยและพัฒนา - ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์		F02-003	ฐานข้อมูล DHI
4		4.1 มีการจัดการเลี้ยงดูสัตว์ที่ตั้งแต่แรกเกิดถึงหย่านม 4.2 จัดทำบันทึกข้อมูลประจำตัวสัตว์ 4.3 ทำวัคซีนตามโปรแกรมสุขภาพสัตว์ 4.4 คัดเลือกสัตว์ที่ไม่สมบูรณ์ออกจากฝูง จำหน่ายเป็นสัตว์คัดออก 4.5 คัดเลือกสัตว์หย่านมเพศเมียเป็นฝูงทดแทน ที่เหลือจำหน่ายเป็นสัตว์พันธุ์	- กลุ่มวิจัยและพัฒนา - ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ - สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์		F02-00101 F02-00102 F02-003 F02-006	ฐานข้อมูล DHI

กระบวนการผลิตสัตว์พันธุ์ดี (กระบวนการหลัก)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา า	แบบฟอร์ม	เอกสารอ้างอิง
5	<pre> graph TD A[ผู้รับ] --> B{ทดสอบพันธุ์สัตว์} B -- ไม่ผ่าน --> C[จำหน่ายสัตว์] B -- ผ่านเกณฑ์ --> D(สัตว์พันธุ์ดี) E[วิเคราะห์ข้อมูลทางพันธุกรรม] --> B </pre>	5.1 กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกสัตว์เข้าทดสอบ 5.2 คัดเลือกสัตว์ที่ผ่านเกณฑ์เข้าทดสอบ ส่วนสัตว์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำหน่ายสู่เกษตรกร 5.3 ดำเนินการทดสอบพันธุ์สัตว์ตามชนิดสัตว์ 5.4 เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลทางพันธุกรรม จัดลำดับสัตว์ที่ผ่านการทดสอบ	-กลุ่มวิจัยและพัฒนา -ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์		F02-00101 F02-00102 F02-002 F02-003 F02-004 F02-005	- หนังสือการตัดสินใจ - ฐานข้อมูล DHI
6	<pre> graph TD A(สัตว์พันธุ์ดี) --> B[ผู้รับ] </pre>	สัตว์พันธุ์ดีที่ผ่านการทดสอบ เพศผู้ลำดับที่ 1 - 10 ส่งไปรีดน้ำเชื้อ ที่เหลือคัดเลือกบางส่วนนำกลับเข้าฝูงเป็นสัตว์ทดแทน ส่วนที่เหลือจำหน่ายสู่เครือข่ายและเกษตรกรทั่วไป สัตว์พันธุ์ดีที่มีลักษณะดังนี้ 1.มีลักษณะภายนอกตรงตามสายพันธุ์ 2.มีการเจริญเติบโตดี 3.มีประสิทธิภาพในการใช้อาหาร 4.สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี	- กลุ่มวิจัยและพัฒนา - ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์		แบบฟอร์มการให้คะแนนลักษณะโครุ่น 13-16 เดือน 17-20 เดือน 21-24 เดือน และ ไม่จำกัดอายุ	- หนังสือการตัดสินใจ - ฐานข้อมูล DHI